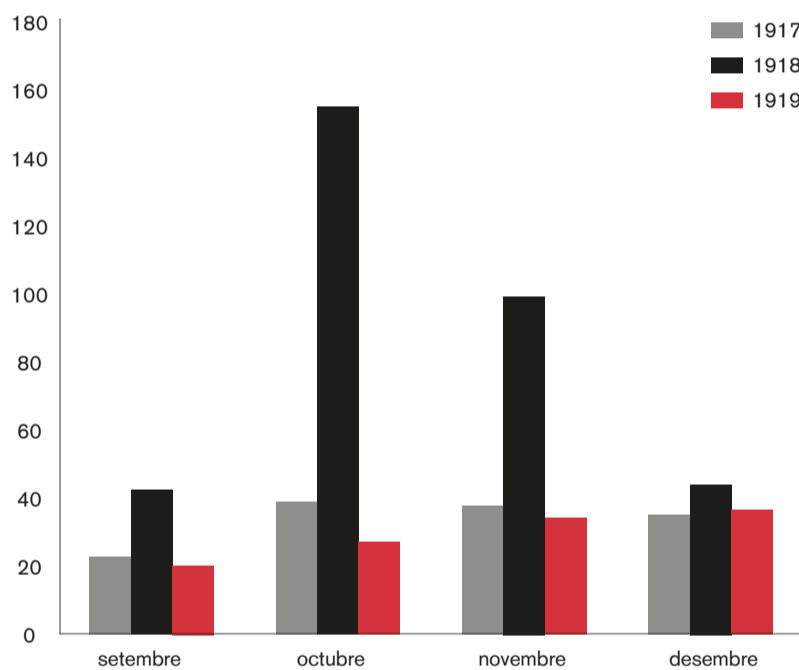
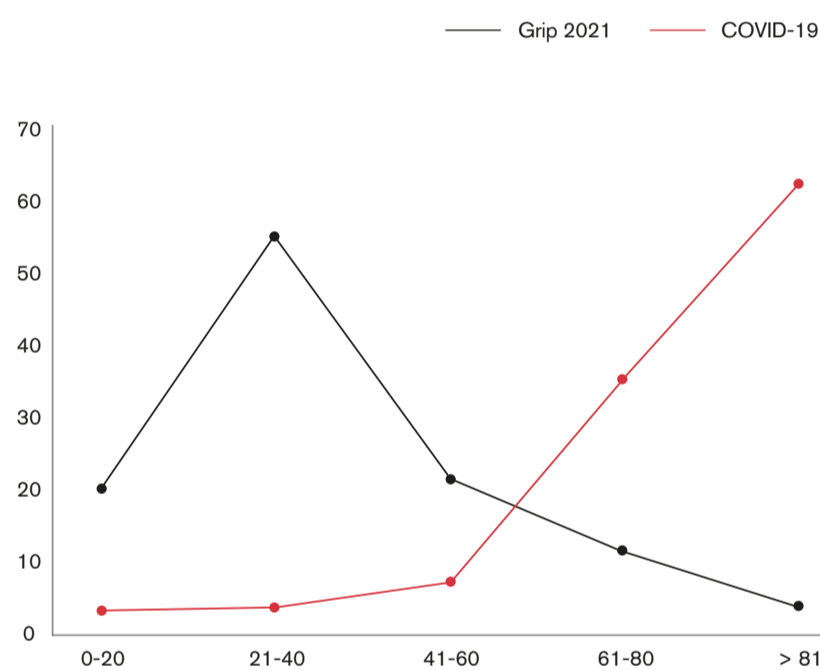

Sitges sotmés a l'epidèmia de grip de 1918

↑ **GRÀFIC 1** Nombre de defuncions totals a la comarca del Garraf en el 3r quadrimestre en els anys 1917-18-19

↑ **GRÀFIC 2** Mortalitat per grups d'edat: Grip 1918 vs COVID-19

Josep Ll. Bóveda

Metge especialista en Medicina Intensiva i Llicenciat en Història per la UB

Quan el dia 6 d'octubre de 2018 a l'aula del Grup d'Estudis Sitgetans finalitzava la meua conferència sobre l'epidèmia de grip de 1918 alertava com una premonició, sobre la possibilitat que pogués sobrevenir en un futur pròxim una nova amenaça. Avui, 100 anys després, el món torna a repetir aquell malson. Però què va passar fa cent anys?

Fa ara un segle que la humanitat va estar sotmesa a la que es coneix com la pitjor pandèmia mundial mai soferta, l'*Epidèmia de Grip de 1918*.

En aquell moment el món patia la pitjor catàstrofe mai soferta per l'home, la Primera Guerra Mundial i l'epidèmia, sense entendre de vencedors ni vençuts, de trinxeres o de rereguarda, apareixia per a cobrar-se la vida d'entre 21 i 100 milions de persones. Va ser interessadament anomenada la Grip Espanyola, però ara sabem que el seu origen va estar en els camps d'entrenament al centre dels Estats Units que en aquell moment enviava 1.300.000 soldats a Europa per a participar en la contesa. Aquells soldats, ja malalts, van portar l'epidèmia a Europa i d'aquí es va estendre per tot el planeta.

Espanya estava vivint un període de bonança econòmica

La grip d'aquell any va segar la vida de 175 persones al Garraf, i a Sitges 60 veïns van morir per la seva causa en pràcticament 2 mesos

a conseqüència de la seva neutralitat en la guerra a l'haver-se convertit en subministrador de béns per als països en conflicte. No es podia permetre que una infecció frenés aquesta situació; per aquest motiu declarava qualsevol inici de malaltia per a poder frenar-la, de manera contrària als països sotmesos a la guerra que la callaven per a no mostrar febleses a l'enemic.

El primer cas de grip a Catalunya es va declarar el dia 27 de setembre. Aquella tardor la situació meteorològica era excepcional, amb temperatures anormalment elevades i manca crònica de pluges. El dia 25 va haver-hi un canvi sobtat amb fred i humitat, una situació afavoridora de la transmissió de la grip.

En aquell moment el Garraf tenia 19.831 habitants, Sitges, 2.043 i l'estat sanitari dels seus ciutadans era ben diferent de l'actual. L'esperança de vida dels sitgetans no passava dels

45 anys, la qual cosa contrasta amb els 83 actuals. La Taxa Bruta de Mortalitat, o nombre de persones que moren cada any per 1.000 habitants era de 25, la pitjor de la comarca (19,64), quan avui és de 8,7. La mortalitat infantil, com a millor paràmetre per a mesurar l'estat sanitari d'una població, se situava en 117 morts per cada 1.000 naixements (ara es de 2,4) una xifra una mica superior a la mitjana de la Catalunya del moment que avui ens semblaria inadmissible.

Però les diferències dels nostres avantpassats amb la societat actual eren també moltes altres. Cal pensar que el 81% dels sitgetans que emmalaltien, com a la resta del país, eren atesos en els seus domicilis, el que es considerava com la millor atenció sanitària del moment; tan sols el 8% acudien als hospitals considerats com hospitals de beneficència on eren atesos els pobres de solemnitat.

El tipus de malaltia també era diferent. Les infeccions eren la causa principal de la mort i en el moment actual es pot considerar gairebé anecdòtic perquè, en ser vençudes van aparèixer, amb la longevitat, altres més pròpies del desgast de l'organisme. Les infeccions infantils eren les responsables principals de la mortalitat entre els petits.

La grip d'aquell any va segar la vida de 175 persones al Garraf; a Sitges, 60 veïns van morir per la seva causa en pràcticament 2 mesos (Gràfics 1 i 2). A diferència de l'actual →

→ epidèmia del COVID-19, on la mortaldat està centra-da especialment en la població de mes edat, en l'epidè-mia de grip es va aferrissar sobretot en la població jove amb una edat mitjana de 35 anys (Gràfic 3), una població en la seva màxima capacitat productiva, el que va com- portar repercussions ben diferents.

La societat de principis de segle XX era eminentment ru- ral i la nupcialitat seguia el ritme dels treballs del camp. A la tardor es concentraven els matrimonis perquè al se- tembre s'acabava la collita i hi havia diners. L'epidèmia que va incidir en aquest moment va produir un descens de les noces en els mesos de setembre a desembre i va te- nir com a conseqüència un descens també de la natalitat esperable en els mesos de l'estiu següent.

El COVID incideix sobre una població eminentment jubilada, amb una repercussió productiva directa es- cassa, tot el contrari de la Grip de 1918, on la capacitat productiva va quedar seriosament minvada en afectar la població jove. S'estima que la reducció de la massa laboral, per defunció o malaltia, va ser del 1,5%, la qual cosa per a la nostra comarca va representar una pèrdua d'entre 25.000 i 50.000 jornades laborals en tan sols 2 a 3 mesos.

Aquella epidèmia, com ara, va tenir també certes impli- cacions polítiques ja que tant en el Congrés com al Senat les disputes entre partits van ser constants i l'epidèmia va ser aprofitada per les oposicions per a atacar els go- verns del conservador Maura o del liberal fusionista García Prieto.

Van ser moments durs i que ara teniem oblidats. L'amença existia i continuará existint quan haguem superat el moment actual

Era una pràctica que s'estenia a tots els nivells de la política i també a la local. El llibre de plens celebrats a Sitges en aquests mesos de 1918 mostra constants acu- sacions i reclamacions al govern presidit per l'alcalde, el Sr. D. Buenaventura Julià Masó sobre l'incompliment de les mesures dictades pel governador civil per a lluitar contra l'epidèmia. En aquest sentit, el 23 d'octu- bre el regidor Sr. Planas Robert criticava la mala actu- ació del govern municipal durant la pandèmia perquè no es van tancar els balls ni els cinemes. L'alcalde va explicar que no es van tancar per que el cinemes ja te- nien la seva programació feta. També es va criticar el retard que patien els enterraments, que segons l'alcalde era per l'impossibilitat de fer-ho pel número extraor- dinari de difunts que havia.

Una altra constant, que ara sembla repetir-se, va ser el retard a prendre les mides de prevenció i Sitges no va ser una excepció. Venien donant-se casos de grip i de- funcions per l'epidèmia en la nostra població des de el 5 de setembre, en tant les mesures preses pel consistori no semblaven prou enèrgiques. Però el dia 3 d'octubre moria la grip, a l'edat de 33 anys, el farmacèutic i primer tinent d'alcalde Sr. Lluís Font i Torralbas. Les mesures contra l'epidèmia serien llavors reforçades, fins al punt d'organitzar-se una multitudinària pro- cessó per a traslladar a la verge del Vinyet des del seu santuari a la parròquia per, com diu la crònica de l'Eco de Sitges del 26 d'octubre de 1918, “rendirle culto en fervorosa plegaria, implorando sus misericordias para que detenga los estragos de la epidemia”.

Van ser moments durs que ara tenim oblidats. L'ame- naça existia i continuarà existint quan s'hagi superat el moment actual. Serà important recordar-los per a tenir present les nostres febleses i dur a terme els canvis ne- cessaris que ens permetin afrontar els perills del futur.

Retorn de la imatge del Verge del Vinyet al seu Santuari, 3-11-1918. Fons Josep Matas. AHMS.

ROGATIVES CONTRA LA GRIP

Roland Sierra

“*Una malura universal, per la qual no ha hagut neutralitats respectables, a substituït amb un silenci penós, tètric, les joïoses boniors de la rentrée. Poc menys de set mil persones n’han mort a Barcelona en un mes; la pandèmia desolava tot Catalunya...*”. Així encetava la revista D’Ací D’Allà, el novembre de 1918, la crònica on resumia els fets més destacables esdevinguts a Catalunya el mes anterior. La malura universal a què feia referència el magazine no era sinó un epidèmia de grip que es declarà a Barcelona i d’altres poblacions catalanes a par- tir del 3 d’octubre de 1918 i que, segons alguns autors, afectà a 150.000 persones.

Sitges no fou immune als estralls de l’epidèmia. En només dos mesos, octubre i novembre, la grip provocà la mort de 54 veïns. Curiosament, els primers en caure malalts foren els doctors Joan R. Benaprès i Rafael Padrol, i els farma- cèutics Josep Ferrer i Lluís Font, l’últim dels quals moriria el 13 d’octubre. Aquesta mancança de personal especialitzat, obligà les autoritats a demanar ajut a diversos facultatius de Ribes i Barcelona, que supliren els seus col·legues fins que aquets es recuperaren.

Paralelament, el 8 d’octubre, a través d’un ban, l’alcalde Buenaventura Julià requeria a la ciutadania que col·laborés a pal·liar els efectes de la grip. Entre altres coses, el ban orde- nava que, dins la població, no es criessin porcs, conills, gal· lines ni altres animals que poguessin ser motiu de brutícia i causa d’infecció; que tothom s’abstingués de veure aigua de pous o cisternes; i que es desinfectessin les habitacions dels malats i es ventilessin amb freqüència els establiments públics. També es decretà la suspensió dels espectacles pú- blics i el tancament del col·legis.

Tot i l’aplicació d’aquestes mesures, la grip no va remetre. En vista d’això, el rector Josep Xercavins, autoritzà el trasllat a la parròquia de la imatge de la Verge del Vinyet, “*para implor- ar de su misericordia haga cesar la epidemia gripal*” (El Eco de Sitges, 20-10-1918). Es reprenia així, un costum que s’havia practicat en segles precedents, sempre que la vila s’havia vist afectada per guerres, pestes i altres calamitats públiques.

El trasllat es fixà per el 21 d’octubre. Com aquell dia plovia a bots i barrals, l’ofici no se celebrà al Vinyet, sinó a la parrò- quia, i en acabat, tingué lloc la processó. Mossèn Xercavins aconsellà als fidels que no anessin al santuari i que esperes- sin l’arribada de la imatge pels volts del carrer Major, “*però tales consejos fueron desoidos, desafiando caballeros y damas el tiempo tempestuoso*”. En arribar a l’església parroquial, els assistents es postraven davant la Verge del Vinyet “*para ro- garle extinga en Sitges el germen funesto de la gran calamidad que aflige a muchos de sus habitantes, comenzando acto seguido diferentes novenas en súplica de salud*”. Les rogatives continu-

La grip no va remetre. En vista d’això, el rector Josep Xercavins autoritzà el trasllat a la parròquia de la imatge la Verge del Vinyet, “para implorar de su misericordia haga cesar la epidemia gripal”

aren diàriament durant dues setmanes, i foren tan concor- regudes que s’establiren torns de vetlla “*para que en momen- to alguno quede la santa Imagen sin el rezo de sus devotos*” (El Eco de Sitges, 27-10-1918)

Finalment, a les acaballes d’octubre, l’epidèmia comen- çà a minvar. Aleshores es decidí tornar processionalment la imatge al santuari. La processó es celebrà el mati del 3 de novembre i les cròniques asseguruen que fou encara més multitudinària que l’anterior. Només una dada: al llarg dels dos kilòmetres que separen la parròquia del Vinyet, el tabernacle fou portat per 64 senyores i senyoretes, que en grups de quatre s’anaren rellevant les unes a les altres. La fotografia recull el moment precís en què la verge és entrada al seu santuari, envoltada per la gernació de fidels, enmig dels quals destaca mossèn Xercavins.

Disposicions municipals davant la grip de 1918

Jordi Milà

“*Distancia, mans i mascareta*”, son paraules que s’han convertit en una mena de mantra repetit insistentment com a recull de les més elementals mesures per tal de no afavorir l’avanç de la pandèmia que ens ha tocat viure. Afortunadament avui dia els avenços de la ciència han permès disposar en poc més d’un any d’un vac- ci que ha de permetre la no proliferació del virus. Amb tot avui, com el 1918, la profilaxi segueix sent la mesura més efectiva per evitar l’extensió de la pandèmia.

La tardor de 1918 arribaven a Sitges els estralls de l’anomenada en aquells moments pandèmia gri- pal, posteriorment coneguda com a grip espanyola. Com avui dia, les autoritats hagueren de recórrer als recursos de que disposaven per tal de reduir l’im- pacte del virus. En aquest sentint l’administració local, encara que no de manera immediata, es feu ressò i impulsà un seguit de mesures que es dictaren encaminades a la única cosa que es podia fer, reduir la proliferació d’aquella grip.

A les darreries del mes de setembre l’epidèmia era encara tractada com a poc important, en no constar-se encara casos greus a Sitges. L’Eco informava el 20 de setembre d’unes mides de caire preventiu adop-

L’administració local, encara que no de manera immediata, es feu ressò i impulsà un seguit de mesures que es dictaren encaminades a la única cosa que es podia fer, reduir la proliferació d’aquella grip

tades des de l’alcaldia, com ara l’anàlisi de les aigües d’us comú, o instar a les fàbriques, societats, temples i altres establiments públics a seguir uns mínimes recomana- cions encaminades a mantenir la salubritat en els locals.

Però al igual que passaria arreu del país, entrat ja el mes d’octubre i després de les primeres morts, la grip es vir- alitza ràpidament, i en unes setmanes son molts els con- tagis a Sitges, mentre les defuncions es succeeixen ràpi- dament.

L’acta del plenari del 2 d’octubre recull l’acord de prego- nar per la vila les disposicions preceptives existents contra l’epidèmia, totes elles de caire preventiu, recordant, a més, als encarregats dels establiments públics que no només els dotin d’escopidores, si no que, a més, les desinfectin degudament, fent extensiva aquesta pràctica a locals que fins aquell moment no en disposaven, com les escoles.

Durant aquell mes d’octubre la viralitat de la grip avançà ràpidament entre la població, i aquesta es converteix en un tema prioritari a tots els nivells. L’alcalde Bonaven- tura Julià publicà un edicte pel qual, tot complimentant les ordres sanitàries de rang superior, es dictaven un se- guit de normes higièniques amb la intenció de prevenir l’epidèmia. Entre d’altres s’ordenava que fàbriques, tallers, temples, teatres i demés establiments públics desinfectes- sin els paviments i les seves dependències amb solucions

antisèptiques, recomanant també als veïns extremar la vi- gilància per tal que no es sacsejar la roba des dels balcons, així com que es reguessin els carrers també amb solucions antisèptiques abans de ser escombrats.

Davant el ràpid avanç de l’epidèmia l’ajuntament es veié obligat a convocar tal la Junta de Sanitat, com la de Be- neficència, per tal d’acordar el tancament de les escoles i l’augment de llits a l’Hospital pels més necessitats.

Un altre ban d’alcaldia, publicat a l’Eco el 13 d’octubre es centrava en les mesures a adoptar per la població en rela- ció a la grip. A més de les mesures que la Junta Provincial de Sanitat havia dirigit al veïnat i a les famílies, per tal que fossin respectades escrupolosament, s’incloua també un seguit de mesures, totalment lògiques i assumibles i que avui dia segueixen tenint una total vigència. Com la prohibició de criar animals dins la població, la prohibició de veure aigua de pous o cisternes, la desinfecció i ventila- ció de les habitacions amb malalts, o l’encesa de fogueres d’herbes aromàtiques allí on més incidia la malaltia. Tot amb l’advertiment de la preceptiva multa per a qui no ho complís.

És a mitjans del mes d’octubre quan s’arriba al punt àlgid d’afectació de la grip a Sitges. Sembla que en aquell am- bient el desànim s’havia fet fort entre la població, i en farà necessària l’actuació decidida de les autoritats per poder recuperar l’ànim dels vilatans. L’Ajuntament, encapçalat per Buenaventura Julià pren les rendes de la situació, i pro- mourà un seguit d’actuacions importants, que almenys sembla van aixecar la moral dels sitgetans.

Es constitueix una comissió permanent entre la corpora- ció municipal i membres de la Junta de Sanitat, que farà inspeccions pels establiments i cases particulars més sus- ceptibles de no complir les mides dictades. Les vies pú- bliques de la vila seran regades amb sulfat de coure, i en diverses places i carrers de la vila son enceses fogueres

És a mitjans del mes d’octubre quan s’arriba al punt àlgid d’afectació de la grip a Sitges. Sembla que en aquell ambient el desànim s’havia fet fort entre la població

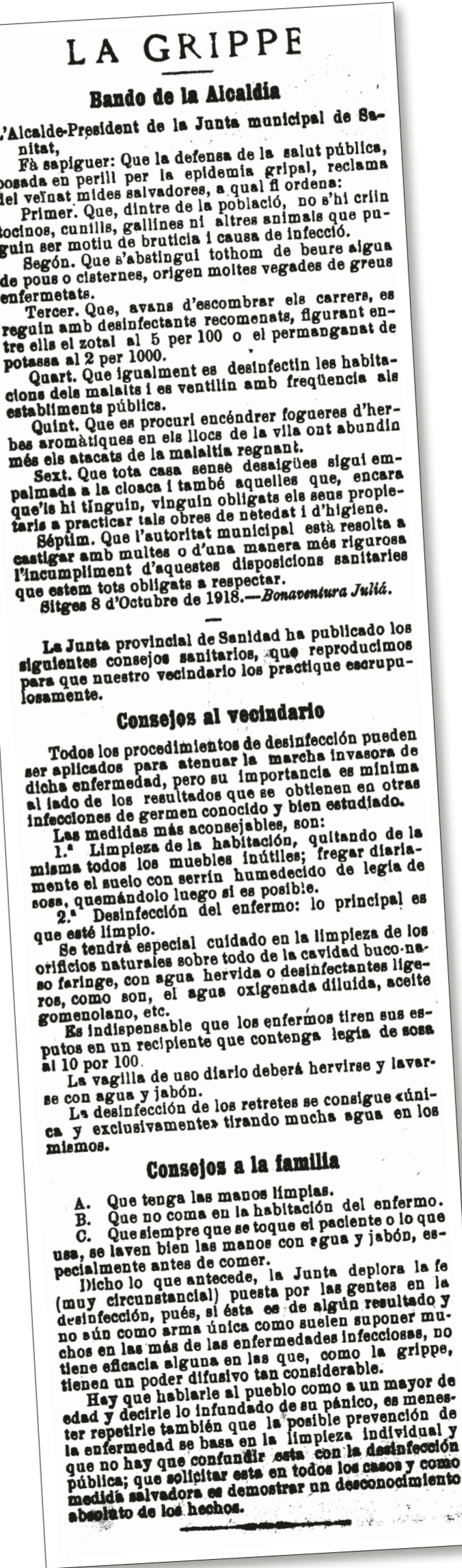
amb herbes aromàtiques amb sofre. D’altra banda foren distribuïts gratuïtament desinfectants entre les famílies amb menys recursos i, finalment fou decretada la sus- pensió de tota classe d’espectacles públics que generes- sin aglomeració de gent. També son posades sobre la taula la necessitat de tenir les dades actualitzades di- àriament amb les altes i baixes, per tal de confeccionar estadístiques d’incidència de la epidèmia, o que sigui abreujada l’estància dels cadàvers a la casa mortuòria.

El mateix Buenaventura Julià socorrerà a famílies víc- times de la grip amb ajuts en metàl·lic i en espècie, i seran diverses les visites que farà a cases on el virus havia fet estralls.

Finalment una de les darreres mides preses pel con- sistori seria la de no permetre la visita al cementiri sitgetà en la diada de Tots Sants de 1918, traslladant la festivitat uns mesos més tard.

Poques setmanes després, de manera inexplicable, l’afectació de la grip va caure ràpidament quedant en un virus residual durant l’inici de 1919.

Quedaven erenere uns mesos de neguit i por en que la malaltia i la mort havien entrat a la casa de molts sitgetans. Gairebé una seixantena d’ells moririen, molts d’ells joves.

JOSEP ROCA-PONS vint anys després*

August Bover i Font

Institut d'Estudis Catalans

El passat 28 d'agost va fer vint anys que ens deixava el professor Josep Roca-Pons. Vint anys després, el seu mestratge continua vigent i el GES es complau a recordar un dels seus membres més il·lustres.

Els anys de formació

Nascut a Sarrià l'any 1914 –encara abans que aquesta vila es convertís en un barri de Barcelona–, per influència del seu pare, que també li inculcà un ferm catalanisme, estudià Dret a la Universitat de Barcelona. Veí i amic de Josep Vicenç Foix, participava en les tertúlies que es reunien a la casa del poeta i, sota el seu guiatge, començà a publicar articles sobre llengua i literatura al diari *La Publicitat*.

Durant la guerra fou destinat a un batalló de rereguarda, a Alacant. I, en acabar-se, l'any 1939 tornà a la Universitat de Barcelona per iniciar els estudis de Filosofia i Lletres. Les censures imposades per la dictadura el feren renunciar a la idea d'especialitzar-se en filosofia i es decantà per la filologia romànica. L'any 1947 hi començà a fer classes de filologia romànica i de gramàtica general fins a 1955 –dos anys abans havia assolit el grau de doctor.

L'aventura americana

Davant de la falta de perspectives en la deplorable universitat d'aquella època, l'any 1955 acceptà l'oferta d'una plaça de professor de lingüística a la Universitat d'Oriente, a Santiago de Cuba. El poeta Foix evocà aquesta estada seva al Carib en un conegut poema.

L'estada a Cuba, però, no va durar gaire. El tancament de les universitats ran de l'alçament castrista li impedia fer les consultes bibliotecàries que li calien per avançar en la redacció del llibre que estava escrivint. Per això l'any següent es traslladà a Nova York, on continuà treballant en el llibre fins a 1958. Llavors se'n anà a Bloomington per fer classes a la Universitat d'Indiana. Iniciava la que seria una llarguíssima carrera docent en aquesta universitat, fins que s'hi va jubilar l'any 1981.

Mentrestant, l'any 1960 es publicà a Barcelona la *Introducció a la gramàtica*. El llibre fou nombrosament reimprès i reeditat –no solament a Catalunya sinó també a Mèxic i Cuba. Especialment interessat pel vessant més especulatiu de la lingüística, l'il·lusionava la possibilitat d'introduir, amb aquesta obra, les idees més innovadores de la ciència del llenguatge entre els lectors hispanòfons.

Inicialment, les seves tasques a la Universitat d'Indiana se centraven en la filologia espanyola, però tan aviat com va poder es va anar desplaçant cap a la filologia catalana, i hi va anar ampliant l'oferta catalanista fins al punt que podia dir que el seu programa d'estudis catalans era el més complet de l'Amèrica del Nord.

Però la seva docència va anar més enllà de la Universitat d'Indiana i, tot aprofitant cursos d'estiu o algun any sabàtic o excèdència, també ensenyà a la Universitat de Puerto Rico a Río Piedras, a la de Georgetown, a Washington, DC, a la de la Carolina del Nord a Chapel Hill, a l'Autònoma de Barcelona i a la Complutensa de Madrid.

Com és lògic, també va ser a Indiana on realitzà la part més important de la seva recerca, on a més de nombrosos articles en revistes professionals de prestigi, va escriure una altra obra fonamental: la *Introducció a l'estudi de la llengua catalana* (1970), on introduí l'estructuralisme en l'estudi de la nostra llengua. Una obra on, novament, hi veiem la seva voluntat de modernització i actualització aplicades ara al cas del català. Dos anys després, i sempre amb aquesta voluntat innovadora, publicà *El llenguatge*. I encara tractà d'omplir una de les llacunes que l'increment de l'oferta d'estudis catalans que havia

Josep Roca-Pons

implantat feia evident, tot publicant *Introduction to Catalan Literature* (1977).

Aquesta llarga carrera nord-americana de Josep Roca-Pons comptà amb la inestimable col·laboració de la seva esposa, Teresa Boix, amb qui s'havia casat l'any 1964. I crec que una de les coses que més hem d'agrair és que van saber crear un nombrós grup de deixebles catalanistes que s'han anat escampant per diferents universitats, especialment dels Estats Units.

L'estima i la lleialtat duradores que sabé despertar en aquests alumnes no es limitaven només a la llengua i la cultura catalanes sinó que abastaven també el seu mestre. Fins al punt que, un cop jubilat, alguns d'aquests exalumnes l'anaven a visitar a la seva casa de Sitges, com han continuat fent amb la seva vídua.

La north american catalan society (nacs)

Especialment interessat en la difusió de la catalanística en el món universitari nord-americà, s'afegí immediatament i amb entusiasme al projecte de celebració d'un col·loqui d'estudis catalans a l'Amèrica del Nord, que preparava el professor Albert Porqueras-Mayo. El col·loqui va tenir lloc al campus d'Urbana-Champaign de la Universitat d'Illinois (1978), i ell hi pronuncià la conferència inaugural.

Fou en aquest primer col·loqui que es constituí la North American Catalan Society (NACS). Josep Roca-Pons n'esdevingué el primer president i, més endavant, en fou nomenat president d'honor. En ocasió del tercer col·loqui (Toronto, 1982), la NACS li dedicà el volum d'actes, subtítulat *Estudis en honor de Josep Roca-Pons*, que conté una semblança a cura d'Antoni M. Badia i Margarit, on a més de la seva tasca docent i científica, destaca el tarannà d'home bo, honest i savi de l'homenatjat.

El retorn a Catalunya

Un cop jubilat de la Universitat d'Indiana, el matrimoni Roca-Pons s'establí a Sitges, on estuejaven des de feia uns anys. Però, retornat a Catalunya, amb la generositat que el caracteritzava no va deixar de treballar per a la NACS i per a la difusió dels estudis catalans arreu, de la mateixa manera que sempre es va mantenir fidel als seus ideals de llibertat i solidaritat, compromís que va manifestar públicament mentre les forces li ho van permetre. Un compromís que el duia sovint a ser crític justament amb els dos països que més estimava: Catalunya i els Estats Units.

Mentrestant, la NACS va aconseguir fer realitat la revista científica *Catalan Review* (1986), codirigida per Manuel Duran i Josep Roca-Pons, el qual continuà codirigint-la fins que passà a ser-ne el director honorari (1995).

Per la seva actitud i la tasca realitzada, a partir de la segona meitat dels anys vuitanta li arribà tota una sèrie de reconeixements. El nostre ajuntament el nomenà Amic Predilecte de Sitges; ingressà a la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC); la Generalitat de Catalunya el condecorà amb la Creu de Sant Jordi; li fou dedicat el volum *Homenatge a Josep Roca-Pons. Estudis de llengua i literatura* (1991); s'iniciaren els «Josep Roca-Pons Archives» de catalanística de la Universitat d'Indiana.

El novè col·loqui de la NACS coincidí amb la commemoració del vintè aniversari d'aquesta associació i se celebrà l'any 1998 a la seu barcelonina de l'IEC. I malgrat la seva avançada edat, Josep Roca-Pons encara va voler formar part del comitè organitzador del col·loqui. Fou el seu últim acte de servei.

Els homenatges pòstums

La gran estimació, personal i professional, que s'havia guanyat en vida va fer que ben aviat s'organitzessin homenatges en memòria seva. El curs 2000/2001, Josep Miquel Sobrer convertí la «Catalan Studies Lecture» d'aquell any a la Universitat d'Indiana en un Josep Roca-Pons Memorial. El GES li organitzà un homenatge pòstum, que recollí en el volum *Josep Roca Pons (1914-2000). En memòria (2002)*. L'IEC li dedicà una sessió en memòria. I l'Ajuntament de Sitges li dedicà la plaça que duu el seu nom (2004). En ocasió de les jornades de la Secció Filològica celebrades a Sitges (2010) i dedicades a l'il·lustre lingüista, la secció feu una visita d'homenatge a l'esmentada plaça. I l'IEC celebrà l'acte d'«Homenatge a Josep Roca-Pons en el centenari del seu naixement» (2014).

Un seguit de reconeixements, al qual avui s'afegeix novament el GES, per a un col·lega i amic enyorat perquè, com digué l'aleshores president de la Secció Filològica, Joan Martí, en la sessió celebrada a la nostra vila:

«Josep Roca-Pons fou un català universal. Professor de primera categoria. Col·lega col·laborador en les causes justes. Amic lleial. En suma, científic rigorós i ciutadà patriota admirable».

* Per a una informació més extensa, vegeu: August Bover i Font, *Josep Roca-Pons. Semblança biogràfica* (Barcelona: IEC, 2019).

agenda

DIVENDRES 23 D'ABRIL

El GES per Sant Jordi

Exposició i venda de publicacions del G.E.S. a la Fira de Sant Jordi al Passeig de la Ribera

DEL 15 AL 30 DE MAIG

Fotomaig 2021

Consulta les diferents exposicions a www.ges-sitges.org

DEL 4 AL 27 DE JUNY

Els Ocells de Sitges

Organitzada per la Regidoria de Cultura i Biodiversitat. Espai Cultural Pere Stämpfli